

SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

NYHEDSBREV NR. 15, NOVEMBER 2009

REDAKTØRENS HJØRNE

VELKOMMEN til nyhedsbrevet! Endnu et nyhedsbrev er på gaden, og som sædvanligt med stort og småt fra heraldikkens verden. Jeg beklager, at det udkommer noget sent i forhold til den lundensiske lokalafdelings novembermøde.

Flere medlemmer har bidraget til dette nummer, hvilket redaktøren takker for. Jeg vil opfordre til at alle, der har lyst og tid, bidrager med små og store historier til nyhedsbrevet. Hvis læserne kender nogen, der kunne have lyst at annoncere i nyhedsbrevet, må I ligeledes gerne opfordre hertil.

GOD FORNØJELSE!

REDAKTØR:

RONNY ANDERSEN - FREDERIKSHOLMS KANAL 26 D, ST. TH. -1220 KØBENHAVN K - DANMARK

info@arsheraldica.dk

I DETTE NUMMER

- S. 1: REDAKTØRENS HJØRNE - INDHOLD
- S. 2: OKSE PÅ AFVEJE
- S. 3: FOREDRAG OM HERALDIK
- S. 4: UDFLUGT MED UDFORDRINGER
- S. 6: HERALDISK ASTRONOMI
- S. 7: 16. INTERNATIONALE HERALDISKE KOLLOKVIUM
- S. 8: HERALDIK TIL SALG
- S. 9: SOCIETAS HERALDICA LUNDENSIS
- S. 10: LØVE A LA CARTE OG ANDRE RETTER
- S. 13: 29. INTERNATIONALE HERALDISKE KONGRES - HERALDIK OG ØL
- S. 14: VISCONTIENES GUIVRE

OKSE PÅ AFVEJE

Niels Arne Dam

Sidste sommer gik jeg tur med min familie i Lønstrup - et gammelt fiskerleje i den nordlige ende af Jammerbugten, som vokser mangefold med turister i sommersæsonen. Dette til trods formår den lille by at bevare en dejlig og charmerende atmosfære, ikke mindst som følge af en konsekvent holdning til æstetik og arkitektur samt et spændende, kuperet terræn ud mod det brusende Vesterhav.

Bedst som vi gik på en sti med udsigt over havet, så jeg den fine heraldiske udskæring i en bænkeryg, som er vist her. Jeg blev dog noget forbløffet over den slående lighed med Rødovre Kommunes okse-våben - indtil jeg få meter senere kunne konstatere, at stien, vi gik på, faktisk lød navnet Rødvrestien! Forbindelsen til det østlige Sjælland skal givetvis findes i en feriekoloni i Lønstrup fra 1925, Rødvrehus, som ejes af Rødovre Kommune. Rødovre-borgere med flair for det heraldiske kan godt misunde deres Lønstrupske landsmænd denne fine brug af deres gamle våben; endnu bedre kan de jo tage til Jammerbugten og nyde den selv!

FOREDRAG OM HERALDIK

Lokalafdelingen for København og Omegn

Sæsonens heraldiske foredrag organiseres i samarbejde med FOLKEUNIVERSITETET i København som en forelæsningsrække i dettes program for forårssemestret 2010. Tilmelding og betaling sker til Folkeuniversitetet enten via www.fukbh.dk fra den 17. december 2009 eller ved personlig henvendelse fra den 4. januar 2010 på adressen: Folkeuniversitetet, Københavns Universitet, Njalsgade, trappe 10, 1. sal, indgang 76, vis à vis Metro Islands Brygge. Der ydes rabat til personer født i 1943 og tidligere og for unge født i 1985 og senere. Foredragene finder som sædvanlig sted i Rigsarkivet, indgang: Tøjhusgade 1.

KRONER I HERALDIKKEN

Tirsdag den **9. marts 2010** kl. 19.30

Museumsinspektør PETER KRISTIANSEN: *Europæiske fyrstekroner i mere end 1000 år*
Herskernes symbolske hovedbeklædning følges fra faraonernes kroner, romernes laurbærkrans og middelalderens diademer til den klassiske bøjlekroner og det danske kroningsceremoniel.

Tirsdag den **16. marts 2010** kl. 19.30

Cand. scient. STEEN CLEMMENSEN: *Den heraldiske brug af kronen i middelalderen*
Kroner træffes på fyrsternes krigs- og turneringshjelme og gengives som våbenfigur på skjold og hjelm i segl, våbenbøger og på gravmæler.

Tirsdag den **23. marts 2010** kl. 19.30

Kgl. våbenmaler, cand.mag. RONNY ANDERSEN: *Rangkroner i heraldikken*
I takt med, at man i 1600-tallet forbandt forskellige hjelmtyper med rangforskelle, udvikledes et system af rangkroner, der også kom til at præge heraldikken i Norden.

Tirsdag den **13. april 2010** kl. 19.30

Arkivar, seniorforsker NILS G. BARTHOLDY: *Kongeriget Islands kongekrone*
Da Island i 1918 blev et selvstændigt kongerige i personalunion med Danmark, blev der skabt en særlig islandsk kongekrone, der bl. a. anvendtes i landets våben, kongeflag og ordenstegn.

Tirsdag den **20. april 2010** kl. 19.30

arkivar, seniorforsker NILS G. BARTHOLDY: *Brug og misbrug af kongekronen i nutiden*
Brugen af den danske kongekrone, som er både et kongeligt symbol og et statskendetegn, er reguleret, og misbrug af kongekronen er strafbar.

UDFLUGT MED UDFORDRINGER!

Lørdag den 31. oktober havde undertegnede på vegne af lokalafdelingen i København inviteret til frokost og besigtigelse af den gamle våbenfrise i Kong Hans Vingård. Formålet var således dobbelt; dels en hyggelig sammenkomst for selskabets medlemmer, dels en spændende tur tilbage til middelalderens heraldik. Det skulle vise sig, at den første del gik noget bedre end den anden!

26 medlemmer mødtes til en dejlig frokost i godt selskab på Kanalcaféen. Derefter gik vi i samlet flok mod Kong Hans Vingård, som i dag agerer baghus for Magasin du Nord. Her findes våbenfriserne i Kong Hans sal bag en række træpaneler, der kan åbnes (jf. HT, nr. 14. 1966). Men træpanelerne kunne ikke åbnes denne dag, da Magasin havde valgt at fylde salen med julepynt!

Dette kom som noget af et chok for selskabet, ikke mindst undertegnede arrangører, der helt tilbage i vinters havde arrangeret besøget med Magasin og havde fået bekræftelse blot to uger før, besøget fandt sted. Det lykkedes dog at se to velbevarede våbener fra frisen, men det var unægteligt et antiklimaks for en dag, der ellers var begyndt så fint.

Vi har efterfølgende kontaktet Magasin, som over for selskabet beklager miseren utroligt meget.

På lokalforeningens vegne vil vi igen stærkt beklage, at vi ikke fik lejlighed til at se våbenfriserne, ikke mindst i lyset af det flotte fremmøde med flere deltagere fra de andre nordiske lande. Vi håber, at alle dog havde nogle hyggelige timer ved frokostbordet i godt selskab. Vi ser frem til at kunne invitere til heraldiske udflugter i fremtiden med en forhåbentlig mere succésfuld afvikling.

Det lykkedes selskabet at se de to øverste våbener i billedet her, men resten var skjult under paneler og julepynt!

SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

Heraldisk Selskab – Heraldinen Seura – Skjaldfrædafélagid
Heraldisk Selskap – Heraldiska Sällskapet

Greven af Flandern. Fra *Armorial de la Toison d'Or*, »Den Gyldne Flies' Våbenbog«, 1400-tallets første halvdel.

Besøg SHS-hjemmesiden: www.heraldik.org

SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

præsenterer ny bogudgivelse:

SVEN TITO ACHEN:

Heraldikkens femten glæder

Heraldik er viden om våbenskjolde. Våbenskjoldene opstod på korstogstiden sidst i 1100-tallet, for at man i kamptummelen kunne kende ven fra fjende. Det varede ikke længe, før det var nødvendigt med specialister til at holde styr på de talrige nye våbener, der hurtigt blev skabt og som blev brugt i mange sammenhænge. Disse specialister blev kaldt herolde, og heraf afledtes betegnelsen på deres kunst: heraldik.

Heraldikken møder vi ikke kun på krigerens skjold som seglmærke, men endvidere på bygnings-tavler på vore gamle herregårde, på ambassadeskilte og skilte ved kommune-grænser, som dekora-tion på porcelæn, som bogejermærker og på mange andre bygnin-ger og genstande.

Herolden med sin assistent. Udsnit fra »Kong René's turnérbog«, o. 1460.

Heraldiker ikke kun for kongelige og adelige, stater og kommuner. Lige siden middelalderen har helt almindelige borgere ført våbener. Mange borgerlige våbener har været ført af den samme familie i flere hundrede år. Men heraldikken er en levende kunstart, og der antages stadig nye våbener.

Forfatterens eget familievåben. Tegnet af Ronny Andersen. Modstående side: Portrætter af Ivar Akselsen Thott og Magdalena Bonde. Gavne.

Forfatteren Sven Tito Achen (1922-86) var ekspert i heraldik, men tillige en livfuld fortæller. I bogen *Heraldikkens femten glæder* beretter han om de mange glæder heraldikken kan give dén, der beskæftiger sig med den. Blandt andet den detektiviske glæde, selvfølelsens glæde og den skabende glæde for blot at nævne nogle.

Bogen, der udkom første gang i 1978, har i mange år været udsolgt, men er nu blevet nyudgivet af Heraldisk Selskab (*Societas Heraldica Scandinavica*) til markering af selskabets 50-års jubilæum. De gamle sort/hvide illustrationer er blevet udskiftet med nye i farver, der yder den farvestrålende heraldiske kunst den ære, den fortjener.

Heraldikkens femten glæder er ganske enkelt én af verdens bedste og mest underholdende bøger om heraldik!

Undertegnede bestiller hermed ___ eksemplar(er) af Sven Tito Achen: *Heraldikkens femten glæder*, København 2009 (222 sider, ill. i farver) à dkr. 260,- pr. bog (ekskl. forsendelse*).

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ By: _____

Land: _____

Sendes til: Ronny Andersen
Frederiksholms Kanal 26 D, st.th.
DK-1220 København K
Danmark

Eller bestil pr. e-mail: order@heraldik.org

*: Forsendelse sker fra trykkeriet Brødr. Fossum AS, Møllergt. 8, 0179 Oslo, Norge.

HERALDISK ASTRONOMI

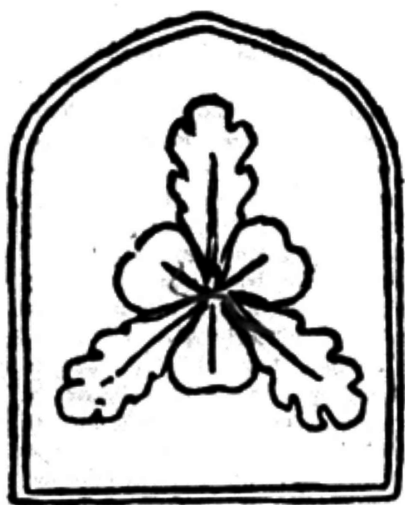
Jens Christian Berlin

I den numera nedlagda tidningen *Stockholms Dagblad* kunde man den 5 februari 1917 läsa om ett astronomiskt förslag med heraldiska förtecken.

Från tyskt astronomiskt håll har framkastats förslag om att uppkalla en stjärnbild efter Bismarck. Man har äfven utvalt hvilken stjärngrupp, som skulle få den store rikskanslerns namn, nämligen en grupp af fyra stjärnor, som bringa en erinran om det Bismarckska furstevapnet.

I förlängningen af Karlavagnens tistelstång, lika lång som hela Karlavagnens längd, sitter den starka röda stjärnan Arcturus, den största i Björnvaktaren. Jämte två andra stjärnor ur samma stjärnbild och Gemma, den starkaste stjärnan i Norra kronan, bildar den hufvudlinjerna och hufvudpunkterna i Bismarcks vapen, som de båda bilderna närmare visa.

Skölden i ätten Bismarcks vapen är blå med tre eklöv av silver utkommande från en treblading av guld. Man kan fråga sig varför skölden har vänts uppoch ned i tidningen. Det hade varit naturligare att orientera stjärnkartan efter skölden, istället för tvärtom. Exakt vad som hände med förslaget är obekant. Om inte annat bör Tysklands nederlag i det första världskriget satt ett definitivt stopp för planerna. Bismarck hade visserligen själv varit motståndare till den expansiva och lite vårdslösa politik som i förlängningen ledde till det första världskriget, men han framstår ändå som symbol för det tyska kejsardöme som 1918 stod som kriget förlorare.

Bismarcks vapen.

Stjärnbilden Bismarck, markerad med punkterad linje.

16. INTERNATIONALE HERALDISKE KOLLOKVIUM

Fra d. 7.-10. september 2009 var den belgiske by Verviers rammen om det 16. internationale heraldiske kollokvium. Temaet for kollokviet var: Heraldisk ret, brug og sædvaner i fortid, nutid og fremtid, hvilket må siges at være ganske bredt. I alt 19 foredrag var på programmet, heriblandt to af skandinaviske heraldikere; Nils G. Bartholdy fortalte om kvindeliniers betydning for fyrstelig og adelig heraldik, mens Kaare S. Sidselrud fortalte om slægten Sverdrups våbenføring. Ellers spændte emnerne fra den moderne praksis hos de skotske og canadiske heraldiske myndigheder, over tysk, østrigsk, schweizisk, fransk og russisk of-

fentlig heraldik, til heraldik i bygningsudsmykning og heraldiske kunstnere i 1600-tallet. Der var indlagt en hviledag mellem foredragene, onsdag d. 9. september, hvor der var arrangeret en ekskursion til Liège og omegn. Verviers' borgmester var med til åbningen af kollokviet, og kommunen stod for en reception på rådhuset tirsdag aften. Til stor glæde for mange, var italienske Niccolo' Orsini De Marzo fra det heraldiske forlag Edizioni Orsini De Marzo, til stede med et udpluk af sine udgivelser. Dr. Rolf Sutter præsenterede i øvrigt programmet for den næste internationale kongres, der finder sted i Stuttgart d. 12.-19. september 2010. Kollokviet afsluttedes som vanligt med en middag, og ved den lejlighed fik Nils G. Bartholdy overrakt en plakette i anledning af at han tidligere på året blev tildelt *Prix Dr. Walburga von Habsburg*, se billedet ovenfor.

NORSK HERALDISK FORENING

Norsk Heraldisk Forening, der i år også har fejret 40-års jubilæum, har lanceret en flot hjemmeside, der kan ses på: www.heraldikk.no

ENGELSK HEROLDSKÅBE SOLGT

En engelsk heroldskåbe fra begyndelsen af 1700-tallet er blevet solgt for £20.000 i London, hos The Armoury of St. James, der i øvrigt byder på andre heraldiske antikviteter.

<http://www.armoury.co.uk/>

HERALDIK PÅ AUKTION

I 1839 blev der afholdt en turnering ved Eglinton slot i Skotland, på foranledning af den 13. jarl af Eglinton. Otte bemalede træskjolde, fremstillet til denne begivenhed, blev den 30. september 2009 solgt på auktion gennem auktionshuset Lyon & Turnbull. Prisen var £ 6.500
Se mere ved at følge disse links:

Lyon & Turnbull:

<http://www.lyonandturnbull.com/asp/fullcatalogue.asp?t=1861021&salelot=266+++++281+8>

BBC:

http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/scotland/glasgow_and_west/8282778.stm

PICCOLO PRESS

LETTERPRESS
&
ENGRAVED STATIONERY
FOR ALL OCCASIONS

90 HARBOUR STREET - NAIRN - IV12 4PG

Tel: 01667 454508

email: print@piccolopress.co.uk

www.piccolopress.co.uk

SOCIETAS HERALDICA LUNDENSIS

Lokalavdelning för Lund med omnejd

25. november 2009:

Nya svenska biskopsvapen

Societas Heraldica Lundensis träffas onsdagen den 25 november. Temat denna gång är det arbete som Svenska Heraldiska Föreningens arbetsgrupp för Kyrklig Heraldik har gjort med utformningen av nya biskopsvapen. Kvällen inleds med en lättare måltid kl. 18 på Grand Hotel i Lund.

Tid: **25 november 2009**, kl. 18.00

Plats: Grand Hotel, Bantorget 1, Lund

Föranmälan: claus@heraldik.se eller

+46 731 50 29 39

6. februari 2010:

Heraldisk vandring i Lund

Societas Heraldica Lundensis - i samarbete med Societas Heraldica Scandinavica och Svenska Heraldiska Föreningen - inbjuder till Heraldisk vandring i Lund.

Vi kommer att titta på en del av den heraldik som finns i Lunds centrum, bland annat ordensvapnen som döljer sig bakom dörrarna till Frimurarföreningen EOS. Vi kommer också att titta på studentnationernas vapen i AF-Borgen.

Efter vandringen följer en tre-rätters middag på Klosterгатans Vin & Delikatess.

Tid: **Lördagen den 6 februari 2010**, kl. 15:45.

Samling vid Lunds domkyrkas västra port (huvudingången).

Pris: middag 360 kr, vinpaket 240 kr. Betalas på plats.

Anmälan till middagen senast den 20 januari 2010. **OBS! Anmälan är bindande!**

För mer information kontakta Claus K Berntsen, +46 73 150 29 39,

claus@heraldik.se

LØVE Á LA CARTE OG ANDRE RETTER

Geir Nordhus

Det er ikke nytt at heraldiske motiver brukes i satiriske tegninger eller karikatur, men i vår visuelle tid er de mest kjente motivene også i bruk på alt mulig annet. Profilerings for arrangementer, cd-omslag, turist-trivia, trykk på tekstiler - ja, igrunn på alt som tenkes kan.

Man kan dessuten se heraldiske fragmenter overalt. Jeg vil bruke begrepet heraldisk fragment om et motiv som for en heraldiker tydelig fremstår som en referanse til et våpen, i snever eller vid forstand. I snever forstand kan det dreie seg om å løfte våpenmotivet ut av skjoldet eller deler av et slikt og eventuelt bearbeide det eller manipulere det grafisk, for så å påføre fragmentet til siste skrik i f.eks jeans. I videre forstand kan det dreie seg om deler av et komplett våpen, altså med hjelm og hjelmtegn, skjoldholdere, motto, evt rangkrone osv.

Det er igrunn særlig på klær jeg legger merke til heraldiske fragmenter, tett fulgt av plakattoppslag rundt i byer eller tettsteder. Et generelt trekk ser ut til å være at de internasjonalt best kjente våpen er hyppig i bruk, som Englands tre løver, den tyske ørn eller de franske liljer . Og overraskende nok også Londons byvåpen. Mer lokalt finner vi ofte en vri på riksvåpenet eller kommunevåpenet. Når enkelte blant mine ærede kolleger i forskjellige sammenhenger hevder at det er så lite heraldikk å se i vår tid, vil jeg svare at et motsatte er tilfelle. Aldri tidligere har heraldikk vært mer i bruk enn nå. Rett nok ikke i den opprinnelige betydning, altså et personlig eller arvelig kjennetegn, og kanskje ikke i så flott utførelse som ved en mønstring av riddere til hest - men i omfang. Så kan man spikke fliser når det kommer til folks kjennskap til disse motivene. Der tror jeg at vi har en tendens til å undervurdere mannen i gata. Den nasjonale heraldiske arven kjenner de fleste igjen hvis de blir spurt. Det ville jo ellers ikke ha noen hensikt med en karikatur som for eksempel spiller på motivet i riksvåpenet, men med hensyn til de heraldiske fragmentene, så er det rom for formidling av kunnskap. Nå går ikke jeg bort til vilt fremmede mennesker på gaten og plaprer i vei, bare fordi de måtte ha en tohodet ørn eller en halv griff trykket på skjorten, men det kan være en morsom start på en samtale når forholdene ligger til rette.

Jeg er vel heller ikke alene om å samle på forskjellige greier, men de siste årene har jeg fått en liten ekstra-hobby; nemlig å dokumentere disse krumspringene.

fortsættes næste side

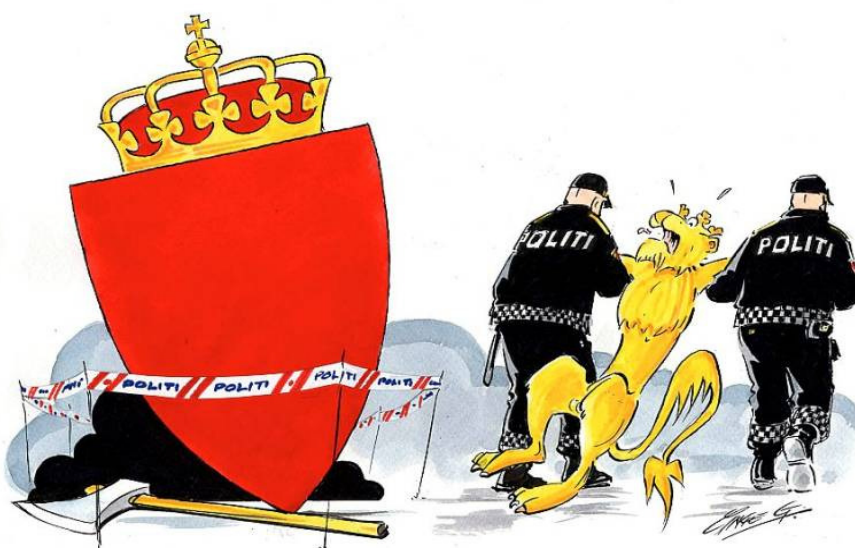
Lettest er det jo med karikaturer, men man kan fange mye med eget kamera og ikke minst ved å samle på bilder andre legger ut på nett.

Som nordmann blir det jo mye løver. Men det er til gjengjeld mye friske fraspark blant dem. Vi skal se noen eksempler.

Aftenpostens eminente tegner Inge Grødum bruker ofte heraldiske motiver i sin daglige strek. Her er en karikatur til en lederartikkel om likestilling og kjønnsdebatt, der «Fru Løve» krever sin rett. Nå er den norske løve normalt gjengitt kastret -desverre-, så det er vel en liten selvmotsigelse her, men det er en artig vri likevel.

Da det norske politikorps hadde sin lange gå-sakte-og-gjør-minst-mulig-aksjon fra i fjor høst og fram til i sommer, bragte Grødum et saftig spark. Vi ser løven bli tatt i varetekt av to politibetjenter. Vi var mange som følte at politiet satte vår felles trygghet i fare ved sin underlige lønnskamp. Her spiller Grødum på at løven er et bilde på nasjonen. Løven er ofte brukt som et synonym på kongerikets tilstand, eller rettere: «det felles vi».

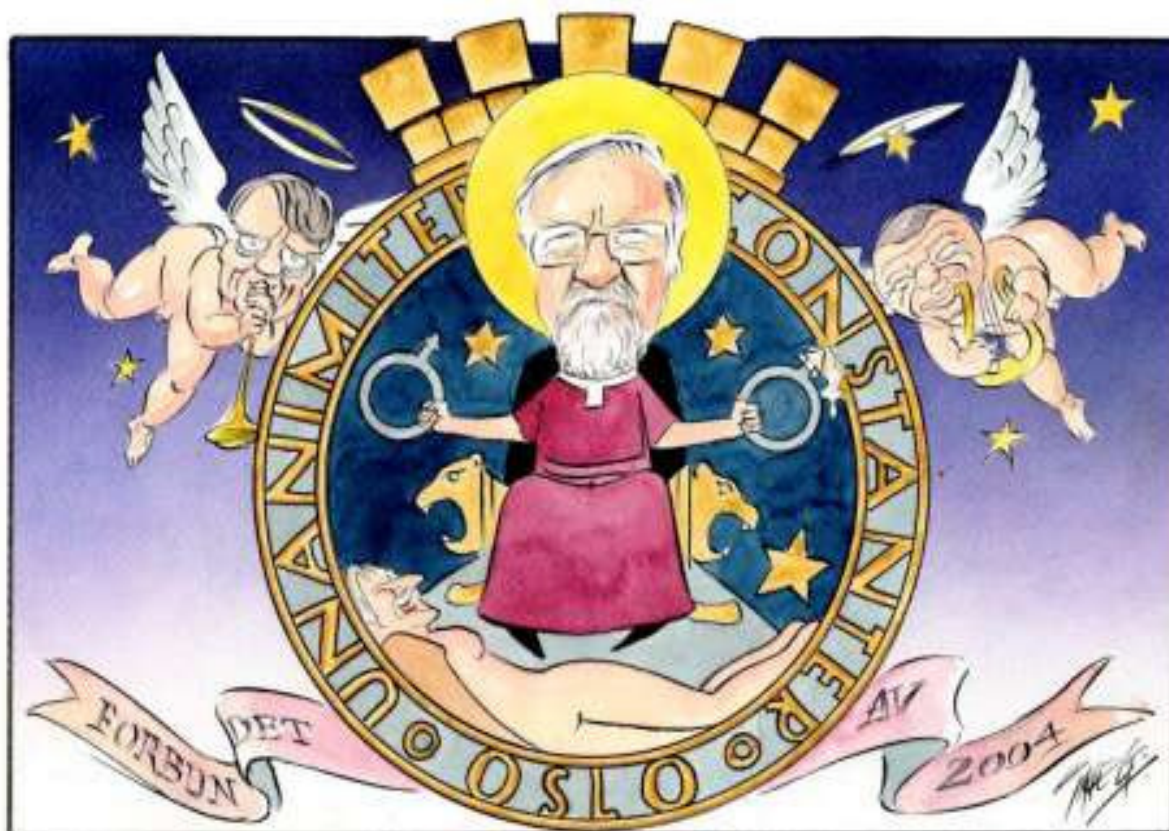

fortsættes næste side

Samme tegner hadde også en fin karikatur som handlet om utnevnelsen av ny biskop i Oslo. Etter syv år med den liberale biskop Gunnar Stålsett fikk Oslo i 2005 en biskop med et helt annet teologisk syn. Biskop Ole Christian Kvarme stilte seg lagelig til for hugg ved blant annet å nekte å ansette homofile prester. Det er vanskelig for folk flest å forstå at man skal skru tiden tilbake. Oslo bispedømme hadde i løpet av årene under Stålsett fått endel homofile prester, etter ønske fra forskjellige menigheter. Så det å utnevne en etterfølger med helt motsatt syn møtte liten forståelse. Det hele fremstod som et kristen-konservativt kupp. Kristelig Folkeparti var i regjering, og hadde blant annet statsministeren og kirkeministeren.

Vi ser Kvarme på plassen til St. Hallvard, kirkeminister Valgerd Svarstad Haugland som kvinnen han reddet fra forfølgerne i legenden om ham og statsminister Bondevik som sinister engel.

Mottoet er en parodi på LLH's gamle navn (Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner), som en gang i tiden het «Det norske forbundet av 1948».

29. INTERNATIONALE KONGRES FOR GENEALOGISKE OG HERALDISKE VIDENSKABER

En meddelelse fra arrangørerne

After 35 years this most important genealogical and heraldic congress will be held again in Germany.

Please make a note in your calendar that this important event will take place from 12 - 17 September 2010. Send this e-mail to your friends, acquaintances and colleagues of your organization as well.

You will find more detailed information on the website of the congress:

www.congress2010.info

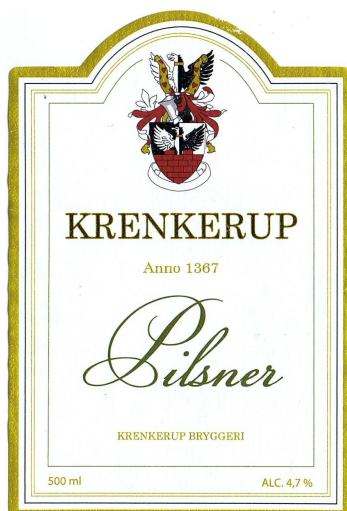
The website will be updated regularly. You will be informed of every update by e-mail. Reservations can be made via the congress website, starting November 2009. Please note: We expect a large number of guests. If you make your reservation well in advance, you have a better chance to be a part of this event.

Best regards,

Dipl. Wirt. Ing. Harald Heimbach

Dr. Rolf Sutter

HERALDIK OG ØL

Fra vor samlende kasserer, Bo Møller, har vi modtaget følgende øletiket fra det forholdsvis nye bryggeri, Krenkerup Bryggeri, der som navnet antyder hører under Krenkerup Gods på Lolland.

Det er så vidt vides godejeren, Rupert Gorm Reventlow-Grinlings våben, der er afbildet på etiketten.

VISCONTIENES GUIVRE

Harald Nissen

I Heraldisk Tidsskrift 10:95, Marts 2007, side 241-243, skriver jeg om Viscontienes guivre. En av mine herolder, Torgeir Melsæter, er for tiden i Roma, hvor han arbeider med sin doktoravhandling. Det dreier seg om paveheraldikk på 1600-tallet.

I en e-mail skriver han at i parken til Villa Sciarra, som ligger bare noen få minutter fra Det norske institutt, fant han noen interessante fremstillinger av Visconti-våpenet. Han la ved noen bilder av to fontener som finnes i denne parken. Han skriver: "Så vidt jeg kan skjønne er det helt tydelig å se, at mennesket klatrer UT av fiskens (slangens) munn, noe du jo allerede argumenterer for i teksten din".

fortsættes næste side

Som det heter hos profeten Jonas 2:11 i Bibelens gamle testamente: "Så spydde fisken på Herrens bud Jonas ut på det tørre land". Eller som det heter på fransk: "Alors le Seigneur commanda au poisson et aussitôt le poisson vomit Jonas sur la terre ferme".

I det nye testamente er dette tolket som en spådom om Jesu død og oppstandelse: "For likesom Jonas var tre dager og netter i fiskens buk [den greske teksten bruker betegnelsen sjømonster], således skal Menneskesønnen være tre dager og netter i jordens skjød".
(Matt. 12:40).

Det er tydelig at "skjoldbærerne" er barn som kommer ut av sjøhyrene, som Pastoureaux nevner i sin "Traité d'héraldique, 1978, side 154. Men i selve skjoldet kan det godt være en voksen mann.

